

Džon Berkli

Sredine priče br. 2

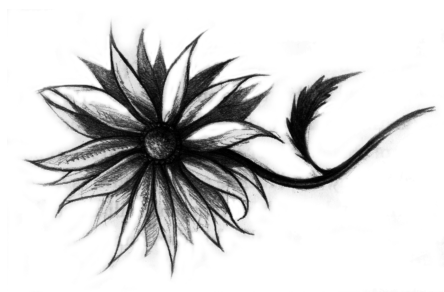
# TIGROV KAMEN



Prevod s engleskog  
Irina Vujičić

Beograd  
2010  
DERETA

*Za mamu i tatu –  
redak skladan par u fioci za čarape života*



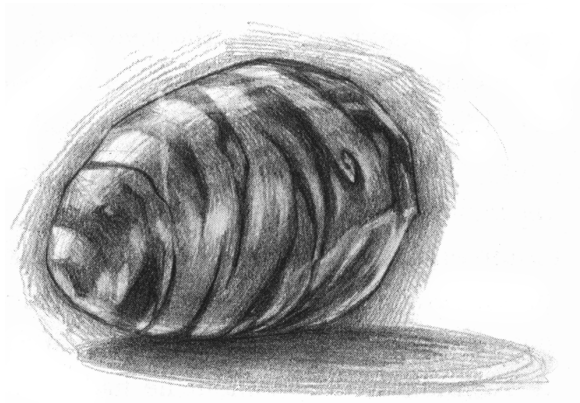
# S A D R Ź A J

Prvo poglavlje • PUŠTEN S LANCA .....	11
Drugo poglavlje • TESAN BROD .....	18
Treće poglavlje • LUKAVI PACOV .....	25
Četvrto poglavlje • SPECIJALNE MUKE .....	32
Peto poglavlje • DUBLJA TAJNA .....	40
Šesto poglavlje • UKRADENO IME .....	46
Sedmo poglavlje • POLOVINA DEČAKA .....	53
Osmo poglavlje • PAR KRILA .....	63
Deveto poglavlje • PIDŽAMA .....	71
Deseto poglavlje • ĐAVOLJI ZUBI .....	78
Jedanaesto poglavlje • DVESTA KRALJEVA I DVANAEST .....	83
Dvanaesto poglavlje • SMEŽURANI ČIČA .....	91
Trinaesto poglavlje • TIGROVO JAJE .....	99
Četrnaesto poglavlje • BLESAK SVETLOSTI .....	108
Petnaesto poglavlje • KESA PUNA VETRA .....	114
Šesnaesto poglavlje • BRADATA BEBA .....	119
Sedamnaesto poglavlje • U POTRAZI ZA DUHOVIMA	128
Osamnaesto poglavlje • GROM I JAJA .....	134



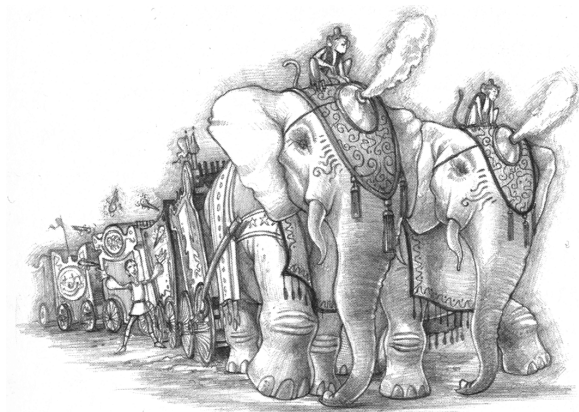
Devetnaesto poglavlje • HORACIJE I PAGI . . . . .	140
Dvadeseto poglavlje • BOLJA MAPA . . . . .	148
Dvadeset prvo poglavlje • SELESTIN POMOČNIK .	156
Dvadeset drugo poglavlje • NERVOZNI GUANO ..	161
Dvadeset treće poglavlje • JEDNOKRUN . . . . .	166
Dvadeset četvrto poglavlje • GROM POGAĐA DVAPUT . . . . .	173
Dvadeset peto poglavlje • GOMILA VILA . . . . .	178
Dvadeset šesto poglavlje • SENKE I ZUBI . . . . .	186
Dvadeset sedmo poglavlje • DOZA TAME . . . . .	192
Dvadeset osmo poglavlje • PRAVOVREMENO ZVONO	202
Dvadeset deveto poglavlje • NESTALE OSOBE . . . .	210
Trideseto poglavlje • DETEKTOR LAŽI . . . . .	219
Trideset prvo poglavlje • UGLEDNA USTANOVA ..	228
Trideset drugo poglavlje • NEGDE NAROČITO ...	232
Trideset treće poglavlje • GENIJALNA IDEJA . . . . .	242
Trideset četvrto poglavlje • POIGRAVANJE VATROM	250
Trideset peto poglavlje • NEDELJNO PEČENJE ...	257
Trideset šesto poglavlje • NA SVETLOST . . . . .	265

# TIGROV KAMEN



Prvo poglavlje

## PUŠTEN S LANCA



Dugim bolničkim hodnikom šetao je čovek u škripavim cipelama, obučen u preveliku bolničku uniformu. Imao je malu, okruglu glavu i svetlosive oči, i nazivao je sebe Veliki Kortado. Nad gornjom usnom, gde je pre koji minut imao veličanstvene brkove, bilo mu je zalepljeno parče maramice tačkom krvi na sredini. Brzo je išao ka ulazu bolnice, udaljavajući se od sobe u kojoj je pod ključem proveo poslednja tri meseca. Soba je ponovo bila zaključana, a ključ je bio u njegovom džepu. Uniforma koju je nosio pripadala je pravom bolničaru, koji je ležao u nesvesti na podu zaključane sobe, ruku i nogu vezanih trakama iscepanim od posteljine. Bolničar je udaren u glavu metalnim poslužavnikom, i neće se uskoro dići.

Veliki Kortado odškripa kroz prijem, pored stola za kojim je sedeo noćni čuvar i čitao novine. Čuvar podiže glavu i namršti se. „Brišeš ranije?“, reče, bacivši pogled na sat. „Smena se završava tek u četiri.“

„Počinjem štrajk“, reče Kortado. „Za bolje uslove.“  
Čuvar spusti novine i podiže obrve. „Štrajk?“, reče.  
„Je l' to zvanično?“

„Svejedno“, reče Veliki Kortado, gurnu pokretna vrata i izađe na ledeni vazduh.

Njegov magloviti dah osvetliše svetiljke koje su oivičavale šljunkoviti prilaz, i hladnoća mu ošinu gornju usnu. Omače mu se kikut, i on steže usta. Bolje da to odmah saseče u korenu. Ako počne, moglo bi da ga potpuno savlada. Prođe kroz kapiju i krenu dalje ulicom oivičenom drvoredom, glave ispunjene mešavinom zvuka i slika cerekanja, urlanja, padanja i vrtenja. Danju i noću se ovaj nakazni šou odigravao u njegovim mislima, i hodao je po zategnutom konopcu kroz taj kaos, ponekad se okliznuvši, izgubljen danima. Sada nije vreme, reče on sebi, i prikova pogled na tačku deset stopa ispred sebe, dok je hodao. Korak, po korak. Leva, desna, leva, desna, gore, dole i ustranu. Nema preskakanja. Novi kikut mu se izdiže u ustima, i on ga gurnu niz grlo. „Koncentriši se“, promrmlja. „Ti si Veliki Kortado.“

„Bio si Veliki Kortado“, reče glas u njegovoj glavi. On se brzo okrenu, ali nije bilo nikoga na ulici. „Nikoga osim nas pilića“, reče on. „Ja *jesam* Veliki Kortado. Samo sam bio na kraćoj pauzi. Kad ponovo stanem na noge, videćemo ko će se onda smeјati.“

Nestabilno je išao kroz noć, nekadašnji Veliki Kortado, dok je iznenadni smeh izbijao iz njega kao štucavica. Dok je hladni vazduh čistio bolničke lekove iz njegovog sistema, njegovi stari planovi i smicalice počеше ponovo da se probijaju kroz ludilo, čudniji nego što su pre bili, mračniji i mnogo kvarniji. Armija robova. Grad kostiju. Vojno-industrijski kompleks pun raketa i gromoglasan od besnih radova. On duboko udahnu i dozvoli sebi da se naglas nasmeje. Ma kakvu monstroznost odlučio da sagradi, i

kako god ponovo uspostavio svoju moć, jedno je sigurno znao. Na kapiji njegove imperije će stajati uspravna motka, a na njoj će biti glava onog dečaka Selima, koji je uništio *Palatu smeha*. „Prva tačka na mojoj šoping-listi“, reče Veliki Kortado praznim ulicama. „Selimova glava na štapu. Onda ćemo videti ko se poslednji smeje!“

Cirkus *Bolsilo* je došao u Lard jednog svežeg februaruskog jutra. Od momenta kada su se prvi vagoni pojavili preko ivice brda, bilo je jasno da je ovo cirkus bez premca. Par slonova je predvodio paradu, ukrašen bojama i kićankama, a svakom je između ušiju sedeo po jedan majmun u prsluku. Za njima je išao čovek sa razmakom među zubima, zalizane kose, žonglirajući sa dvanaest upaljenih baklji. Skupina akrobata je pravila zvezde duž zaleđenog puta, i dah im se vrteo u spiralama pare koje su odmah nestajale na zimskom suncu, a iza njih je išla povorka vagona i kamiona ofarbanih jarkim bojama, svaki egzotičniji od prethodnog. Išli su na talasu bubnjeva, pištaljki i gongova, koji su mogli da probude mrtve, i čudnih krikova i režanja životinja iz udaljenih džungli i pustinja. Na vodećem vagonu su bile ispisane reči *Neuporedivi cirkus Bolsilo* crvenom, plavom i žutom bojom, a u velikim slovima O bila su nacrtana nasmejana lica tri mala klovna šiljatih zuba.

Sitna devojčica i dečak kože boje kafe sedeli su na ogradi kamenog mosta koji je vodio u Lard, uopšte ne osećajući hladnoću, nestrpljivo čekajući da cirkus dođe do njih. Dečakovo ime je bilo Majls, a devojčica je bila poznata kao Mala. Sedeći jedno uz drugo na hladnom kameanu, delovali bi potpuno neupadljivo ako ne znate da Mala ima više od sto godina i da na koži leđa ima urezan obris izgubljenih krila, ili da se Majls sprijateljio s tigrom



koji priča, i da u džepu nosi malog plišanog medveda koji može da igra kao pijani mornar.

Vagon predvodnik im se primače, i Majls i Mala su mogli da vide i samu braću Bolsilo. Fabio, Umor i Gila su balansirali na krovu kao mali totem. Kada su krenuli preko mosta, totem se trostruko nakloni. „Kako si, gos'n Majlse?“, uzviknu Fabio kroz buku cirkuskog orkestra. „A mala gospođica, gospođica Mala?“, doviknu Umor, i Gila otkri svoje šiljate zube u širokom osmehu.

„Nije loše“, viknu Majls. „Kako napreduje novi cirkus?“

„Ne možemo da se požalimo“, doviknu Fabio.

„Možemo“, dreknu Gila.

„Ali nećemo“, reče Umor, glasom koji se skoro i nije čuo u buci.

Majls i Mala krenuše za vagonom braće Bolsilo, koji su vukla dva zaprežna konja s nogama nalik na stubove, ali ih ubrzo sustiže gusta gomila ljudi, koja se prolila na ulice da vidi prolazak ostatka parade.

Cirkus *Bolsilo* je bio sasvim drugačiji od svog prethodnika, cirkusa *Oskura*, koji se ušunjao u grad usred noći samo šest meseci ranije. Ona zlokobna spoljašnjost je sada izmenjena, i njegov ring-majstor je zaključan u obezbeđenu bolnicu, ali od njegovih ostataka braća Bolsilo su podigla sasvim novi cirkus, šaren i haotičan koliko je cirkus *Oskuro* bio jeziv i mračan. Dovedi su nove zabavljače da zamene one koji su nestali ili su strpani u zatvor, i dok je prolazila njihova sjajna povorka, Majls je mogao da vidi kakav su izuzetan šou stvorili.

Bilo je još mnogo vagona, po kojima su jarkim bojama bila ispisana imena egzotičnih tačaka: „Sestre Toki sa Dalekog istoka“, „Grofica Fontenblu i njeni divlji lavo- vi“, „Snagator K2“, „Doktor Tau-Tau vam predstavlja budućnost“. Nešto u vezi s imenom na tom poslednjem

vagonu je Majlsu zvučalo poznato, ali mu je pažnju odvu-  
kao kavez pun krokodila, koji se kotrljao za njim. Pospani  
reptili su bili naslagani jedni preko drugih kao oklembeshe-  
ne statue, a njihovi iskrivljeni osmesi su nagoveštavali da  
verovatno tiho vare jedno ili dva mala deteta. Majls se po-  
tajno nadao da će spaziti tigra negde u toj šarenoj paradi.  
Bilo je životinja iz svakog kraja sveta, ali nije bio stvarno  
iznenađen kada je prošao i poslednji vagon a da su jedine  
pruge koje je video bile samo na zebrama i presavijenom  
platnu.

Majls i Mala krenuše za repom cirkusa *Bolsilo*, dok  
su prvi vagoni pristajali na dugačko polje u podnožju brda.  
Gospođa Ševa, koja je vodila sirotište koje su oni naziva-  
li domom, rekla im je da će doći cirkus, iako nije znala da  
im kaže kada, i da će na nekoliko dana smestiti svoje ži-  
votinje u starim štalama iza njene vile, pre nego što krenu  
na put za prolećnu sezonu.

Kada su Majls i Mala stigli na dugačko polje, vagoni  
i kamioni su se rasporedili u širok krug oko njegove ivice,  
i oni koji su stigli prvi već su izašli iz svojih putujućih do-  
mova sa psima, decom, konopcima za veš, stolicama na  
rasklapanje, lavorima, pilićima i uljanim lampama. Plat-  
neni baldahini su pucketali na vetru dok su njihovi čoško-  
vi vezivani za okolno drveće. Generator na malom žutom  
kamionu ožive grmeći, a Fabio Bolsilo se pojavi iza njega,  
brišući ruke zamašćenom krpom. Kada je spazio Majlsa i  
Malu, lice mu se ozari osmehom, i on gurnu krpom u zad-  
nji džep svog kombinezona, pa napravi zvezdu koja ga  
dovede odmah pored njih. On se nisko pokloni i lukavo  
namignu Majlsu.

„Znao sam da ću te zateći kako njuškaš ovde“, reče on.

„Kao muva oko konjske balege“, reče Gila, koji se  
pojavi niotkuda.

„Gde je Umor?“, upita Mala.

„Kuva“, reče Gila.

„Očekujemo goste“, reče Fabio.

„Oh“, reče Majls. „Onda idemo. Došli smo samo da vas pozdravimo.“

„Idite ako hoćete“, Gila sleže ramenima.

„Onda nećemo imati goste“, reče Fabio.

„Biće više klope za nas.“ Gila pruži ruku, brzo kao munja, i štipnu Majlsa za nos. „*Ommadaun*“, reče on.

Dok su išli ka vagonu braće Bolsilo, Fabio pogleda Majlsa ispod svojih čupavih obrva. „Verovatno si čuo vesti iz Flukhila?“, reče on.

Majls se naježi. „Kakve vesti?“, upita.

„Veliki Kortado je pobegao iz bolnice prošle nedelje“, reče Fabio.

„Udario je čuvara metalnim poslužavnikom u glavu“, reče Gila.

„Obrijao brkove zaoštrenim nožem za puter.“

„Obukao se u bolničku odeću i izašao pravo na vrata.“

„Rekao čuvaru da počinje da štrajkuje.“

Majls oseti kako mu se steže stomak, i za momenat mu se učini da mu se zemlja izmiče pod nogama. Krajikom oka je mogao da vidi kako ga Mala nervozno gleda, i natera sebe da joj se osmehne. „Sigurno neće daleko odmaći pre nego što ga ponovo uhvate“, reče on. Zamislio je narednika Bramlija i njegova dva verna policajca, kako popunjavaju ukrštene reči pored šolji vrelog čaja, i brzo odgurnu tu misao iz glave.

„Nisam baš toliko siguran“, reče Fabio.

„On je majstor prerusavanja“, reče Gila.

„I veoma vešt s nožem!“, reče Fabio. „Videli su ga u Nejpu i Joti, i čak u Frapu“, reče Gila.

Fabio cimnu Gili kapu preko očiju. „Glasine i laži“, frknu on, „osim ako mu nije nikao propeler na glavi otkad smo ga poslednji put videli.“

Majls se nasmeja, i čvorovi u stomaku mu malo olabaviše, ali se još uvek osećao kao da je oblak prekrio dan, i on stavi ruku u džep u potrazi za utešnim osećajem svog narandžasto-sivog plišanog medveda Mandarine, kojeg je Mala pesmom oživela jedne jesenje noći obasjane mesečinom. Mandarina ne reče ništa, ali steže Majlsove prste, što je govorilo više od pregršt reči.

## Drugo poglavlje

### TESAN BROD



Umor Bolsilo, očiju nalik na trnjine i brzoprst, plesao je komplikovan džig u oblaku dima koji je mirisao na svinjetinu, žalfiju i divlje pečurke. Pevao je na čudnom jeziku dok je plesao i probadao meso koje je cvrčalo na ražnju iznad otvorene vatre. Druga dva brata Bolsilo i njihovi gosti sedeli su na drvenim stoličicama koje je Gila doneo iz vagona na naherenoj gomili i spustio u polukrug oko vatre.

„Dakle, gos'n Majlse“, reče Fabio, „ispričaj nam tvoje vesti.“

„Nema puno da se ispriča“, reče Majls. „Sirotište je skoro završeno. Gospođa Ševa je veoma zauzeta. Baltin-glas od Arabije povremeno navraća, kada uspe da uhvati neki prevoz iz Noka.“

„A Nula?“, upita Fabio, gledajući Majlsa ispod žbunastih obrva.

„Nula je po starom“, reče Majls. On pomisli na bezimenu zver koju je spasio od pogubljenja, čak i nakon što